

Richtlijn dienstreizen naar risicogebieden Universiteit Leiden

Werknemers van de Universiteit Leiden kunnen om diverse redenen willen reizen naar gebieden waar zich veiligheidsrisico's voordoen. Zij kennen de risicogebieden waar zij heen willen reizen vaak goed. Ook komt het voor dat juist het risicoaspect in het gebied voorwerp van onderzoek is. Er bestaat in dat geval een spanningsveld tussen het professionele belang van de werknemer (en de werkgever) en de zorgplicht van de werkgever.

Deze richtlijn is bedoeld voor mandaathouders (CvB, Faculteitsbestuur, of directeur expertisecentrum/ Bestuursbureau) en medewerkers die te maken hebben met dienstreizen naar risicogebieden. Voor deze richtlijn valt onder dienstreis een buitenlandse reis ten behoeve van het werk en met voorafgaande goedkeuring of op verzoek van de werkgever. Hieronder is begrepen een onderzoeks- of studiereis van de medewerker, evenals een dienstreis die op eigen initiatief dan wel in samenwerking met een derde partij is opgezet. Een risicogebied is in ieder geval een gebied waarvoor het Ministerie van Buitenlandse Zaken code Rood dan wel code Oranje heeft afgegeven. In deze richtlijn wordt concreet ingegaan op een aantal situaties. Leidinggevende en werknemer bespreken de dienstreis en afhankelijk van de bestemming voor de dienstreis en het reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (kleurcode), wordt voorafgaand overlegd met en toestemming gevraagd aan de mandaathouder. Naast de informatie in deze richtlijn wijzen wij ook op de informatie op de website van de universiteit en van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Algemene uitgangspunten:

- Deze richtlijn is een nadere uitwerking van goed werkgever- en goed werknemerschap en ingegeven vanuit de zorgplicht die de werkgever heeft voor zijn personeel.
- Voor reizen naar risicogebieden gebruikt de universiteit de reisadviezen van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken en de kleurcodes van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Van een werknemer verwachten wij dat hij zich als goed werknemer gedraagt en derhalve geen onnodige en/of onverantwoorde risico's neemt ten aanzien van zijn eigen of andermans veiligheid of gezondheid. De werknemer die op dienstreis gaat, is tijdens de gehele reis ook zelf verantwoordelijk voor zijn veiligheid en gezondheid.
- De werknemer die in het kader van zijn werk naar het buitenland gaat of daar verblijft, is net als in Nederland gehouden eventuele instructies van de werkgever op te volgen.

Afhankelijk van de bestemming van de dienstreis en het reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (kleurcode) wordt wel of geen toestemming verleend voor de dienstreis. Per kleurcode wordt hieronder e.e.a. toegelicht.

Toelichting en gebruik bij kleurcodes Buitenlandse Zaken

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken gebruikt kleurcodes bij haar reisadviezen, die een algemeen richtsnoer geven. Deze codes zijn:

- **Code rood: niet reizen.**

Door zeer ernstige veiligheidsrisico's in dit land of gebied kan voor reizigers een levensbedreigende situatie ontstaan, zoals een oorlogssituatie. Daarom adviseert het ministerie van Buitenlandse Zaken om hier niet heen te reizen.

Voor dienstreizen naar gebieden waarvoor code rood geldt (betekent: niet reizen), wordt in beginsel geen toestemming gegeven door de universiteit. De verantwoordelijkheid die de werkgever heeft om werknemers niet willens en wetens in een positie te brengen die gevaar kan opleveren voor hun veiligheid of gezondheid laat uitzending meestal niet toe. In uitzonderlijke gevallen, wanneer de reis noodzakelijk is en geen uitstel kan verdragen, kan het CvB toestemming geven voor de reis na advies te hebben gevraagd aan het Reisadviesteam. Dit team kent een wisselende samenstelling, in elk geval zijn lid de veiligheidsadviseur, een medewerker HRM en de WD van het instituut waar de medewerker werkzaam is. Vooraf dient een gedetailleerd reisplan beschikbaar te zijn zodat de werkgever te allen tijde op de hoogte is van de verblijfplaats van de medewerker. Daarnaast moet de medewerker weten met wie contact opgenomen moet worden bij calamiteiten en beschikt hij over alle relevante telefoonnummers waaronder in elk geval die van de ambassade, een nabijgelegen ziekenhuis en een contactpersoon bij de universiteit. De medewerker wordt in staat gesteld een veiligheidstraining te volgen. De medewerker behoudt altijd de keuzemogelijkheid niet te gaan.

- **Code oranje: alleen noodzakelijke reizen.**

Door ernstige veiligheidsrisico's in dit land of gebied kunnen voor reizigers gevaarlijke situaties ontstaan. Daarom adviseert het ministerie van Buitenlandse Zaken om alleen als dat echt noodzakelijk is naar dit gebied te reizen. Als u toch afreist, bereidt u dan zeer goed voor.

Voor dienstreizen naar gebieden waarvoor code oranje geldt (betekent: alleen noodzakelijke reizen), is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de mandaathouder. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden. Verleende toestemming kan door de mandaathouder worden ingetrokken wanneer een vernieuwde risico-inventarisatie daartoe aanleiding geeft. Medewerkers dienen vooraf nauwkeurige reisinformatie te verstrekken (zie ook informatie op de medewerkerswebsite).

- **Code geel: let op, veiligheidsrisico's.**

Er zijn in dit land of gebied veiligheidsrisico's die afwijken van wat u in Nederland gewend bent. Bereidt u daarop voor en let extra op.

- **Code groen: geen bijzondere veiligheidsrisico's.**

In dit land of gebied zijn de veiligheidsrisico's vergelijkbaar met wat u in Nederland gewend bent. Let op uzelf en uw eigendommen, net zoals u dat in Nederland doet. Het kan wel zijn dat er specifieke dingen zijn waar u extra op moet letten.

NB. Hoewel deze richtlijn niet ziet op dienstreizen naar deze gebieden (code geel en groen) gelden de algemene uitgangspunten van deze richtlijn ook voor deze dienstreizen. Wanneer tijdens de dienstreis in het gebied een calamiteit plaatsvindt of dreigt plaats te vinden en/of de kleurcode in het gebied wijzigt, wordt de richtlijn alsnog van toepassing.

(Dreigende) calamiteit en/of code Oranje of Rood na aanvang van de dienstreis

Medewerkers die reizen in een gebied bij wijziging naar de code rood, dienen dit gebied dan onmiddellijk te verlaten, tenzij na positief advies van het Reisadviesteam en goedkeuring van het CvB anders wordt besloten. Bij een wijziging van code geel of groen naar code oranje neemt de werknemer zo snel mogelijk contact op met het alarmtelefoonnummer van de reisverzekeraar van de universiteit. De werknemer volgt alle instructies van of namens de universiteit direct op. Eventuele instructies door of vanwege de Nederlandse overheid worden eveneens direct gevolgd. Heeft de werknemer een niet-Nederlandse nationaliteit gelden in dit laatste geval de overheidsinstructies van het land van herkomst.

Aansprakelijkheid en verzekering

In artikel 1.17 cao NU wordt de aansprakelijkheid van de werkgever geregeld. De universiteit erkent geen aansprakelijkheid indien een werknemer schade en/of verliezen lijdt ten gevolge van een (dreigende) calamiteit, indien de werknemer zijn verplichtingen niet (tijdig) nakomt, waaronder tevens begrepen het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens. De universiteit heeft een reisverzekering afgesloten voor dienstreizen van haar werknemers. De voorwaarden staan op de medewerkerswebsite.

De Richtlijn dienstreizen naar risicogebieden is vastgesteld door het College van Bestuur op 2 juni 2015. De richtlijn is gewijzigd door het College van Bestuur op 30 augustus 2016.